

Samenspel

Hans Olijdam (64) is na zijn pensionering aan het houtdraaien geslagen. In zijn garage in Nuenen maakt hij gebruiks- en siervoorwerpen uit multiplex, met groot succes.

“Als kind van een jaar of 10 was ik al bezig met hout en spijkers. Wij woonden in een buitengebied en ik herinner me nog dat ik van afvalplankjes een konijnenhok timmerde en een onderdak voor zwerfkatten die bij ons bleven rondhangen.

Toen ik 20 was kwam ik in contact met een familie die vroeger een houtdraaijerij en een houthandel had. De houtdraaijerij bestond niet meer, maar wel de houtdraaikennis van de toenmalige eigenaren. Van één van hen leerde ik het houtdraaien. Hoewel ik een elektronicaopleiding heb gevolgd, is de liefde voor hout gebleven. Toen we in 1973 van een flat naar een huis met garage verhuisden was in de garage geen plaats voor de auto, want een gedeelte werd hobbywerkplaats met onder andere een tafelcirkelzaag en een houtdraai-bank.

Tot aan mijn pensionering in 2003 ben ik wel bezig geweest met hout en houtdraaien, zoals meubels voor de kinderkamers, speelgoed en af en toe wat leuke gedraaide gebruiksvoorwerpen, maar van echt intensief houtdraaien kwam niet veel. Na mijn pensionering had ik ineens veel meer tijd om ideeën uit te werken en te experimenteren met vormen en constructies. Eén van die experimenten was een moeilijke vorm, waarvoor ik toen geen duur stuk hardhout durfde te gebruiken, bang om dit te ver-

knoeien.

Multiplex op elkaar lijmen tot eenzelfde vorm als het stuk hardhout bleek een goedkoop alternatief. Eenmaal gevormd, leverde het samenspel van het hout en de lijm een heel mooie structuur op met een verrassende tekening. Ook de lichte kleur van vuren- en berkenmultiplex trok mij meer dan de donkere houtsoorten. Met de verschillende soorten multiplex ben ik toen verder gaan experimenteren. Voor grote, platte schalen zijn twee of drie lagen van 18 mm, die kruislings op elkaar worden gelijmd, ideaal uitgangsmateriaal. Ook hoge, smallere voorwerpen kunnen makkelijk gemaakt worden door heel veel lagen samen te voegen.

Sinds enkele jaren sta ik een paar keer per jaar op kunstmarkten waar ik mijn producten verkoop. Allemaal strakke, moderne vormen met soms een accent van kunststof of metaal. Het assortiment omvat onder andere schalen (tot 50 cm diameter), houders voor kaarsen en waxinelichtjes, maar ook vaasjes en pannemonderzetters. Daarnaast heb ik nog een serie kerstartikelen, zoals kleine triplexfiguren voor in de kerstboom. Deze zaag ik met een elektrische figuurzaag. Op onze eigen-gemaakte kerstkaarten zit dan ook ieder jaar een ander triplex-figuurtje.” ■

Heko heeft de grootste

Heko Spanten in Ede heeft geïnvesteerd in een computergestuurde bovenfreemACHINE, die volgens directeur Lambert van den Bosch binnen de Nederlandse houtindustrie de grootste van zijn soort is.

De CNC-machine is van het Italiaanse merk CMS; de verkoop liep via leverancier CNC Team Nederland. Het gevaarte kan werkstukken aan met maximale afmetingen van 5 meter breed, 26 meter lang en 1,3 meter hoog. De machine wordt volledig aangestuurd door een 3D tekensoftwarepakket. Ook hangen er drie projectielasers boven de machine die aangeven waar het materiaal ligt. Na het positioneren van het ruwe materiaal wordt bij de CMS niet het materiaal geplaatst, maar

de lasers verdraaid waarna - met een druk op de knop - de machine weet waar het werkstuk zich exact in het werkveld bevindt. Ook de manier waarop hij freest is volgens Heko bijzonder: normaal gaat het materiaal door de machine, maar in Ede gaat de machine over het materiaal. Heko kan daardoor als enige in Nederland ge-

bogen spanten machinaal bewerken. De CMS kan daarbij gaten

boren tot 900 mm diep, zagen tot 930 mm, boren tot 280 mm, sleuven maken tot 500 mm en frezen tot 300 mm. ■

